

11 Ιουλίου, 1996

[ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΗΣ, ΝΙΚΗΤΑΣ, ΑΡΤΕΜΙΔΗΣ, ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ, ΚΡΟΝΙΔΗΣ,
Δ/στές]

ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΛΑΡΝΑΚΑΣ ΚΑΙ ΑΛΛΟΙ,

Εφεσείοντες-Καθ' ων η αίτηση,

v.

MOBIL OIL (CYPRUS) LIMITED ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ,

Εφεσιβλήτων-Αιτητών,

(Αναθεωρητική Έφεση Αρ. 1436).

-
- Διοικητικό Δίκαιο — Εκχώρηση διοικητικής εξουσίας ή αρμοδιότητας που παρέχεται σε Υπουργό ή άλλο διοικητικό όργανο από το νόμο — Αποτελεί θέμα πραγματικό πότε ο Υπουργός ή άλλο διοικητικό όργανο ασκεί την εξουσία αυτή και πότε απλώς επισφραγίζει απόφαση άλλου — Αποφάσεις διοικητικού οργάνου που λαμβάνονται σαν αποτέλεσμα απεμπόλισης διοικητικής αρμοδιότητας υπόκεινται σε ακύρωση.* 5
- Αιτιολογία διοικητικής πράξης ή απόφασης — Μπορεί να προκλήσει και από τα στοιχεία των φακέλων.* 10
- Οι ιεραρχικές προσφυγές των αιτητών-εφεσιβλήτων προς τον Υπουργό Εσωτερικών, αφορούσαν αριθμό διαταγμάτων ρυμοτομίας που εκδόθηκαν από τους εφεσείοντες-καθ' ων η αίτηση, για τη διαπλάτυνση και ευθυγράμμιση του δρόμου Λάρνακας-Δεκέλειας. Ο λειτουργός στον οποίο ανατέθηκε η εξέταση των θεμάτων που ηγήθηκαν, εισηγήθηκε την απόρριψή τους. Ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Εσωτερικών συμφώνησε με την απόρριψη των προσφυγών, όπως επίσης και ο Υπουργός του ίδιου Υπουργείου ο οποίος ανέγραψε τη λέξη "συμφωνώ" και υπέγραψε το σχετικό έγγραφο.* 15 20
- Εναντίον της απόφασης του Υπουργού οι αιτητές - εφεσιβλήτοι υπέβαλαν αριθμό προσφυγών. Το πρωτόδικο δικαστήριο αποδέχτηκε τις προσφυγές και αποφάνθηκε ότι η συμφωνία του Υπουργού αποτελούσε απλή επισφράγιση της απόφασης υφισταμένου οργάνου και όχι κυριαρχική άσκηση της διοικητικής του αρμοδιότητας.* 25

Η Ολομέλεια του Ανωτάτου Δικαστηρίου με απόφασή της που λήφθηκε κατά πλειοψηφία, αποδέχτηκε την έφεση και αποφάνθηκε ότι:

5 Α. Υπό Νικολαΐδη, Δ. συμφωνούντων και των Αρτεμίδη, Δ. και Κρονίδη, Δ.:

10 Η συγκεκριμένη αρμοδιότητα ή εξουσία που παρέχεται από το νόμο σε διοικητικό όργανο, θα πρέπει να ασκείται από το ίδιο το όργανο, χωρίς να εκχωρείται σε άλλον. Στην παρούσα περίπτωση ο αρμόδιος Υπουργός ανέθεσε απλώς σε λειτουργό του Υπουργείου του την εξέταση των αναφευομένων θεμάτων, δυνάμει της επιφύλαξης του Άρθρου 18(2) του περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών Νόμου, Κεφ. 96, όπως τροποποιήθηκε. Η τελική όμως απόφαση και η άσκηση της αρμοδιότητας ασκήθηκε τελικά από τον ίδιο. Το γεγονός ότι ο Υπουργός απλώς ανέφερε ότι συμφωνεί με την εισήγηση του λειτουργού, δε σημαίνει ότι δεν ασχολήθηκε ο ίδιος με το θέμα, ούτε και αποτελεί άρνηση της εξουσίας που του παρέχεται από το νόμο. Επιπρόσθετα η απόφαση του Υπουργού, δεν πάσχει λόγω έλλειψης αιτιολογίας, αφού η αιτιολογία είναι σαφής από το περιεχόμενο του φακέλου. Οι παρούσες υποθέσεις διαφοροποιούνται από τις υποθέσεις *Pargras και Παπαναγιώτου*, γιατί στις υποθέσεις εκείνες ο Υπουργός απλώς προσυπέγραψε την εισήγηση του λειτουργού, χωρίς να προβεί σε άσκηση της αρμοδιότητάς του.

25

Β. Υπό Νικήτα, Δ. συμφωνούντος και του Χρυσοστομή, Δ.:

30 Η αρχή με βάση την οποία το πρωτόδικο Δικαστήριο ακύρωσε τη διοικητική απόφαση προκύπτει από τις δικαστικές αποφάσεις *Pargras και Παπαναγιώτου* οι οποίες επικυρώθηκαν από την Ολομέλεια σε πρόσφατη απόφασή της. Σύμφωνα με την αρχή αυτή η διοικητική αρμοδιότητα πρέπει να ασκείται κυριαρχικά από την αρχή ή το όργανο στο οποίο εναποτίθεται από το νόμο. Απλή έγκριση των συστάσεων υφισταμένου οργάνου χωρίς η ίδια η αρχή να αντιμετωπίζει την επίλυση του θέματος απολύγει σε απεμπόλιση και όχι άσκηση κυριαρχικής εξουσίας. Το κενό εξ άλλου στην αιτιολογία δεν πληρώνεται με την επεξήγηση του υποτιθέμενου βάθρου της απόφασης από κατώτερο διοικητικό όργανο. Η πιο πάνω αρχή έπρεπε να είχε εφαρμοστεί και στην παρούσα υπόθεση.

40

Η έφεση επιτυγχάνει με έξοδα εναντίον των εφεσιβλήτων.

Υποθέσεις που αναφέρθηκαν:

Pappas and Others v. The Republic (1986) 3 C.L.R. 508,

Παπαπαναγιώτου v. Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας και Άλλου, Υπόθ. Αρ. 882/88, ημερ. 21.2.1990, 5

Τσουλόφτας v. Κυπριακής Δημοκρατίας (1983) 3 Α.Α.Δ. 426,

Δημητριάδη και Άλλοι v. Υπουργικού Συμβουλίου και Άλλων (1996) 3 Α.Α.Δ. 85. 10

Έφεση.

Έφεση εναντίον της απόφασης του Δικαστή του Ανωτάτου Δικαστηρίου Κύπρου (Πιχίς, Δ.) που δόθηκε στις 11 Οκτωβρίου 1991 (Προσφυγή αρ. 109/81, 149/89, 150/89 151/89, 152/89, 194/89, 195/89, 196/89, 197/89, 198/89 και 199/89), με την οποία αποφάσισε ότι η συμφωνία του Υπουργού η οποία εκδηλώθηκε μονολεκτικά με τη λέξη "συμφωνώ", αποτελούσε απλή επισφράγιση της απόφασης υφισταμένου οργάνου και όχι κυριαρχική άσκηση της διοικητικής του αρμοδιότητας. 15 20

Π. Κληροίδης, Ανώτερος Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για τους Εφεσεύοντες. 25

Α. Δικηγορόπουλος, για τον Εφεσίβλητο στην προσφυγή αρ. 109/89.

Π. Πολυβίου, για τους Εφεσίβλητους στις προσφυγές 149/89-152/89. 30

Π. Πολυβίου για Α. Ανδρέου, για τους Εφεσίβλητους στις προσφυγές 194/89 - 199/89. 35

Cur. adv. vult.

ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΗΣ, Δ.: Η απόφαση του Δικαστηρίου δεν είναι ομόφωνη. Την απόφαση της πλειοψηφίας, με την οποία συμφωνούν οι αδελφοί Δικαστές Αρτεμίδης και Κρονίδης, θα απαγγείλει ο αδελφός Δικαστής Φοίβος Νικολαΐδης. 40

Την απόφαση της μειοψηφίας, με την οποία συμφωνώ και εγώ, θα απαγγείλει ο αδελφός Δικαστής Σόλων Νικήτας.

5 ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ, Δ.: Στις 9.10.1987 δημοσιεύτηκε στην Εφημερίδα της Δημοκρατίας αριθμός διαταγμάτων ρυμοτομίας που εκδόθηκαν από το Δήμο Λάρνακας και το Συμβούλιο Βελτιώσεως Λειβαδιών για τη διαπλάτυνση και ευθυγράμμιση του δρόμου Λάρνακας - Δεκέλειας (Γνωστοποίηση 3067 και 3068). Εναντίον των διαταγμάτων οι εφεσίβλητοι άσκησαν ιεραρχικές προσφυγές ενώπιον του Υπουργού Εσωτερικών. Ο Υπουργός Εσωτερικών (στο εξής αναφερόμενος ως "ο Υπουργός"), όπως είχε το δικαίωμα με βάση την επιφύλαξη του άρθρου 18(2) του περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών Νόμου, Κεφ.96, όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 3 του Νόμου 13/74, ανέθεσε σε λειτουργούς του Υπουργείου του την εξέταση θεμάτων που αφορούσαν τις ιεραρχικές προσφυγές. Στις 20.12.1988 ο λειτουργός στον οποίο ανατέθηκε η εξέταση των θεμάτων με λεπτομερή έκθεση 15 εισηγήθηκε την απόρριψη των ενστάσεων. Στην απόρριψη των ενστάσεων συμφώνησε και ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Εσωτερικών, απευθυνόμενος προς τον Υπουργό με χειρόγραφη σημείωση. Στη συνέχεια ο Υπουργός ανέγραψε στις 20 24.12.1988 τη λέξη "συμφωνώ" και υπέγραψε. Σαν αποτέλεσμα των πιο πάνω, στις 5.1.1989 ο Γενικός Διευθυντής απέστειλε στους εφεσίβλητους επιστολή με την οποία τους πληροφορούσε ότι η ένστασή τους, αφού εξετάστηκε με προσοχή από τα αρμόδια τεχνικά τμήματα και την αρμόδια αρχή, τέθηκε σύμφωνα με το άρθρο 18 του Κεφ.96 ενώπιον του Υπουργού, ο οποίος όμως 25 την απέρριψε, γιατί διαπιστώθηκε ότι η ετοιμασία των σχετικών σχεδίων έγινε αφού λήφθηκαν υπ' όψη ορισμένες προϋποθέσεις που αναφέρονται στην επιστολή.

30 'Εναντίον της απόφασης που τους κοινοποιήθηκε με την επιστολή ημερ. 5.1.1989 οι εφεσίβλητοι υπέβαλαν αριθμό προσφυγών. Το πρωτόδικο δικαστήριο με απόφασή του ημερ. 11.10.1991, αποφάσισε ότι η συμφωνία του Υπουργού που εκδηλώθηκε μονολεκτικά με τη λέξη "συμφωνώ" αποτελούσε απλή επισφράγιση της απόφασης υφισταμένου οργάνου και όχι κυριαρχική άσκηση διοικητικής αρμοδιότητας. 35

40 Η απόφαση στηρίχτηκε σε δύο πρωτόδικες αποφάσεις. Στην *Parpas and Others v. The Republic* (1986) 3 C.L.R. 508, όπου αποφασίστηκε ότι όταν ο Υπουργός απλώς ενέκρινε τις συστάσεις του Αρχηγού της Αστυνομίας, έδωσε την εντύπωση της απλής επισφράγισης της εισήγησης του Αρχηγού. Η τελική απόφαση θεωρήθηκε τρωτή, όχι μόνο λόγω της πλάνης περί τα πράγματα, της νομικής πλάνης που εμφιλοχώρησε και των παρατυπιών που υπήρχαν στις προπαρασκευαστικές πράξεις, αλ-

λά και για το λόγο ότι ο Υπουργός απέτυχε να προβεί στη δέουσα έρευνα αναγκαία για την αποτελεσματική άσκηση της διακριτικής ευχέρειας που του παρείχε ο συγκεκριμένος νόμος. Η άλλη υπόθεση που αναφέρθηκε στην πρωτόδικη απόφαση είναι η **Παναγιώτης Παπαπαναγιώτου v. Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας και Άλλου**, Υποθ. Αρ. 882/88, ημερ. 21.2.1990, όπου και πάλι σε ιεραρχική προσφυγή η μόνη ενέργεια του Υπουργού ήταν η μονογράφιση σημειώματος του αρμοδίου λειτουργού. Και στην περίπτωση αυτή το Δικαστήριο θεώρησε ότι η μονογράφιση καθεαυτή των εγγράφων από τον Υπουργό, δεν ισοδυναμούσε με άσκηση της αρμοδιότητάς του.

Βρίσκουμε ότι δε συμφωνούμε με την κατεύθυνση που υιοθετήθηκε από το πρωτόδικο δικαστήριο. Στην παρούσα υπόθεση ο Υπουργός, όπως είχε δικαίωμα να το πράξει, ανέθεσε σε λειτουργό του Υπουργείου του να εξετάσει θέματα αναφερόμενα στην ιεραρχική προσφυγή. Ο λειτουργός υπέβαλε στον Υπουργό λεπτομερές πόρισμα της εξέτασης και ο Υπουργός μετά και τη σύμφωνο γνώμη του Γενικού Διευθυντή, συμφώνησε με τις εισηγήσεις του λειτουργού, καταλήγοντας στην απόφαση να απορρίψει τις ιεραρχικές προσφυγές. Σχετική ειδοποίηση της απόφασης του Υπουργού περιέχεται στην επιστολή που απεστάλη στους ενδιαφερόμενους από το Γενικό Διευθυντή, ημερ. 5.1.1989.

Είναι αναμφισβήτητη η αρχή ότι όπου ο νόμος παρέχει σε διοικητικό όργανο συγκεκριμένη αρμοδιότητα ή εξουσία, η εξουσία αυτή θα πρέπει να ασκείται από το όργανο, χωρίς να εκχωρείται σε άλλον. Όμως στην παρούσα περίπτωση ο Υπουργός δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι εξεχώρησε την αρμοδιότητά του. Ανέθεσε απλώς σε λειτουργό την εξέταση θεμάτων, η δε τελική απόφαση και η άσκηση της αρμοδιότητας, ασκήθηκε τελικά από τον ίδιο. Παρ' όλον ότι ορισμένα θέματα της ιεραρχικής προσφυγής εξετάστηκαν από λειτουργό του Υπουργείου, η τελική απόφαση ελήφθη από τον Υπουργό. Το γεγονός ότι ο Υπουργός απλώς ανέφερε ότι συμφωνεί με την εισήγηση του λειτουργού δεν σημαίνει ότι δεν ασχολήθηκε με την επίλυση του θέματος ούτε και αποτελεί άρνηση άσκησης της εξουσίας που του παρέχει ο Νόμος. Αποτελεί θέμα πραγματικό τότε ο Υπουργός, ή οποιοδήποτε άλλο διοικητικό όργανο, ασκεί την εξουσία που του παρέχεται από το νόμο και τότε απλώς επισφραγίζει απόφαση άλλου.

Οι παρούσες υποθέσεις διαφοροποιούνται σαφώς από τις υποθέσεις **Pargras και Παπαπαναγιώτου**, ανωτέρω, γιατί στις υποθέσεις αυτές ο Υπουργός απλώς προσυπόγραψε την εισήγη-

ση του λειτουργού, χωρίς να προβεί σε άσκηση της αρμοδιότη-
τάς του. Δε συμφωνούμε ότι η πράξη του Υπουργού δεν αποτε-
λεί πρωτογενή άσκηση αποφασιστικής αρμοδιότητας. Αντίθετα
5 ο Υπουργός εξέτασε την ουσία των ιεραρχικών προσφυγών και
κατέληξε στην απόφασή του και στην άσκηση της αρμοδιότητάς
του αφού βέβαια προηγουμένως μελέτησε τις απόψεις του αρμό-
διου λειτουργού στον οποίο νόμιμα είχε αναθέσει την εξέταση
του θέματος. Τέλος δεν μπορεί επίσης να θεωρηθεί ότι η απόφα-
ση του Υπουργού πάσχει λόγω έλλειψης αιτιολογίας, αφού η αι-
τιολογία είναι σαφής από το περιεχόμενο του φακέλου και δη
10 στην εισήγηση του λειτουργού, ακόμα δε και στην επιστολή του
Γενικού Διευθυντή. Για όλους τους πιο πάνω λόγους η έφεση θα
πρέπει να επιτύχει και κατά συνέπεια η πρωτόδικη απόφαση
ακυρώνεται, ενώ η επίδικη διοικητική πράξη επικυρώνεται. Τα
15 έξοδα να βαρύνουν τους εφεσίβλητους.

ΝΙΚΗΤΑΣ, Δ.: Απόφαση αρμόδιας αρχής για το ρυμοτομικό
σχεδιασμό που επιτρέπει το άρθρο 12 του περί Ρυθμίσεως Οδών
και Οικοδομών Νόμου, Κεφ. 96, υπόκειται σε ιεραρχική προ-
σφυγή στον Υπουργό Εσωτερικών: άρθρο 18 του Κεφ. 196 όπως
20 τροποποιήθηκε από το άρθρο 3 του Ν. 13/74. Οι διατάξεις αυ-
τές καθορίζουν τις προϋποθέσεις άσκησης της προσφυγής, η
οποία συνεπάγεται έλεγχο της απόφασης και από ουσιαστική
άποψη: **Τσουλόφτας v. Δημοκρατίας** (1983) 3 Α.Α.Δ. 426.

Ο Δήμος Λάρνακας και η τοπική αρχή Λειβαδιών εξέδωσαν
ρυμοτομικά διατάγματα που αφορούσαν - και αποσκοπούσαν -
στη διεύρυνση και διαπλάτυνση του δρόμου Λάρνακας-Δεκέλει-
ας. Τα σχέδια εκπονήθηκαν από το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικ-
30 κήσεως σε συνεργασία με τις πιο πάνω αρχές τοπικής αυτοδι-
κοίησης. Τα διατάγματα δημοσιεύθηκαν στην επίσημη εφημερί-
δα της Δημοκρατίας με αρ. 2265 στις 9/10/87 (βλέπε γνωστοποι-
ήσεις αρ. 3067 και 3068). Με βάση τις προμνησθείσες πρόνοιες
του Κεφ. 96 οι εφεσίβλητες εταιρείες, των οποίων οι πετρελαιϊ-
35 κές εγκαταστάσεις είναι ανεπτυγμένες κατά μήκος τμήματος του
δρόμου αυτού υπέβαλαν ενστάσεις - ιεραρχικές προσφυγές.

Ο υπουργός ανέθεσε σε λειτουργό του Υπουργείου του όπως
έχει κάθε δικαίωμα από το άρθρο 18(2) του νόμου (επιφύλαξη),
40 να εξετάσει τα αναφερόμενα από τα διατάγματα προβλήματα στο
πλαίσιο των ενστάσεων που πρόβαλαν οι παρόδιοι ιδιοκτήτες και
να υποβάλει το πόρισμά του. Τούτο κατέληγε σε πρόταση για
απόρριψη των προσφυγών: βλέπε πρακτικό αρ. 1 στο διοικητικό
φάκελο που περιέχει το σχετικό σημείωμα Ανώτερου Διοικητικού

Λειτουργού. Ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Εσωτερικών, που διαβίβασε το έγγραφο στον Υπουργό, έκαμε σημείωση πως συμφωνεί να απορριφθούν οι ενστάσεις (πρακτικό αρ. 2). Ακολούθει το πρακτικό 3 όπου ο Υπουργός, σκοπεύοντας προφανώς να ασκήσει τις εξουσίες του έγραψε τη λέξη “συμφωνώ” και υπέγραψε. Ακολούθησε στις 5/1/89 επιστολή που απευθύνθηκε στις εφεσίβλητες, την οποία υπέγραψε υπάλληλος του Υπουργείου για το Γενικό Διευθυντή ότι ο Υπουργός απέρριψε την προσφυγή για τους λόγους που ουσιαστικά εκτίθενται στην έκθεση του Ανώτερου Διοικητικού Λειτουργού ημερ. 20/12/88.

Το μόνο θέμα που θίγει η έφεση είναι κατά πόσον, υπό τις συνθήκες και περιστάσεις που έχω περιγράψει, ο Υπουργός άσκησε την αρμοδιότητα που του εμπιστευθήκε ο νόμος ή απλά επισφράγισε την απόφαση του υφιστάμενου οργάνου. Ας σημειωθεί ότι αυτό ήταν και το κεντρικό ζήτημα που συζητήθηκε κατά την πρωτόδικη διαδικασία.

Η κρίση του πρωτόδικου δικαστή σχηματίστηκε υπό το πρίσμα δύο πρωτόδικων αποφάσεων που υπήρχαν τότε στις οποίες συζητήθηκε ο τρόπος άσκησης των εξουσιών Υπουργού: **Πάρις και Άλλοι v. Δημοκρατίας** (1986) 3 Α.Α.Δ. 508 και προσφυγή αρ. 882/88, **Παλαπαναγιώτου v. Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας και Άλλου** ημερ. 21/2/90. Το πνεύμα που τις διαπνέει είναι ότι ο φορέας ορισμένης αρμοδιότητας έχει υποχρέωση να την ασκεί ουσιαστικά. Η εγκατάλειψη της εξουσίας και η άσκησή της στην πραγματικότητα από άλλο κατώτερο όργανο, δεν είναι ανεκτή. Αυτός άλλωστε είναι ο λόγος που ο Υπουργός αποτελεί το ύστατο στάδιο της διοικητικής διαδικασίας. Επιτρεπτή είναι μόνο η ανάθεση σε λειτουργό ή επιτροπή λειτουργών να “εξετάσει ωρισμένα θέματα αναφερόμενα εν τη προσφυγή”. Προηγουμένως το εδ. 2 του άρθρου 18 διαγράφει με σαφήνεια την αρμοδιότητα του Υπουργού να “εξετάζει πάσαν εις αυτόν γενομένην προσφυγήν” και “..... αποφασίζει επί πάσης προσφυγής το ταχύτερον και κοινοποιεί αμελλητί την απόφασιν αυτού εις τον προσφεύγοντα”.

Ο πρωτόδικος δικαστής έκρινε, με βάση τα στοιχεία που εκθέσαμε, ότι ο Υπουργός δεν άσκησε κυριαρχικά την εξουσία που του παρέχεται και επομένως η απόφαση του έπασχε από ακυρότητα. Το σκεπτικό του που περιέχει την αποτίμηση της νομολογίας σε συσχετισμό με τα γεγονότα έχει ως εξής:

Η αρχή η οποία προκύπτει από τις αποφάσεις **Πάρις και**

5 **Παπαπαναγιώτου** μπορεί να διατυπωθεί ως εξής: Η διοικητική αρμοδιότητα πρέπει να ασκείται κυριαρχικά από την αρχή ή όργανο στο οποίο εναποτίθεται από το νόμο, στην προκειμένη περίπτωση, από τον Υπουργό των Εσωτερικών. Απλή έγκριση των συστάσεων υφισταμένου οργάνου χωρίς η ίδια η αρμόδια αρχή να αντιμετωπίσει την επίλυση του θέματος απο-
 10 λήγει σε απειμπόληση και όχι άσκηση κυριαρχικής εξουσίας. Το κενό εξάλλου στην αιτιολογία δεν πληρώνεται, όπως επισημαίνεται από το Δικαστή Νικήτα στην **Παπαπαναγιώτου**, με την επεξήγηση του υποτιθέμενου βάρθρου της απόφασης από κατώτερο διοικητικό όργανο. Γι' αυτό το λόγο η επιστολή, 5/1/89, αφήνει αγεφύρωτο το χάσμα στην λήψη της απόφασης."

15 Ο δικηγόρος των εφεσειόντων δεν αμφισβήτησε την ορθότητα των παραπάνω αποφάσεων. Τις διαφοροποίησε όμως με βάση τα γεγονότα που έδωσαν αφορμή στη διατύπωση της αρχής που περιέχουν. Στην **Παπαπαναγιώτου** για παράδειγμα η μονογράφηση της απόφασης του κατώτερου οργάνου άφησε αμφιβολίες, όπως ουσιαστικά ισχυρίστηκε, κατά πόσον υπήρχε πραγματικά υπουργική απόφαση με την οποία κρινόταν η ιεραρχική προσφυγή. Εδώ στην περίπτωσή μας έγινε εισήγηση του αρμόδιου λειτουργού με την οποία ο Υπουργός συμφώνησε ρητά. Στην **Πάρπας** πάλιν δεν έγινε έρευνα σε θέματα προαγωγών που απασχόλησε ιεραρχικά τον αρμόδιο υπουργό.

25 Η προσέγγιση αυτή ενέχει στοιχείο ωφελιμισμού. Όμως κατά την άποψή μου υποβιβάζει το πεδίο της εξουσίας που ο νόμος απονέμει στον ίδιο τον Υπουργό υπό την ιδιότητά του αυτή. Στην **Παπαπαναγιώτου** η μονογράφηση της έκθεσης λειτουργού
 30 δεν ήταν τίποτε άλλο παρά η έκφραση συμφωνίας με τα προτεινόμενα. Όμως για τους λόγους που εξηγεί η απόφαση δε θεωρήθηκε αποφασιστική άσκηση της παρεχόμενης στον Υπουργό Εμπορίου ανάλογης εξουσίας. Ο προσφεύγων δικαιούται να αναμένει και να έχει την απευθείας κρίση του Υπουργού ως
 35 ύπατου οργάνου, ανεξάρτητα αν ο νόμος του επιτρέπει να επιζητεί τη βοήθεια υπηρεσιακών παραγόντων.

40 Συμφωνώ με την εκτίμηση των στοιχείων και την επισκόπηση της νομολογίας που έκαμε ο πρωτόδικος δικαστής στο παραπάνω απόσπασμα της εκκαλούμενης απόφασής του που παρέθεσα. Δεν είναι κατά τη γνώμη μου δυνατή η ανατροπή της απόφασης εκτός στην περίπτωση που ένας διαφωνεί με το περιεχόμενο των πιο πάνω δικαστικών αποφάσεων. Όμως - και ας μην το λησιμονούμε - οι αρχές επικυρώθηκαν από την Ολομέλεια στις συνεκδικαζόμενες

προσφυγές 1029/85 κ.α. *Ανθή Δημήτρη Δημητριάδη και Άλλοι v. Υπουργικού Συμβουλίου και Άλλων* ημερ. 13/3/96:

Είναι θεμελιωμένο ότι αρχή ή όργανο στο οποίο εναποτίθεται η εξουσία δεν μπορεί να αποποιηθεί την άσκησή της, περιορίζοντας το ρόλο του στην έγκριση απόφασης άλλης αρχής ή οργάνου.”

5

Η έφεση απορρίπτεται.

Η έφεση απορρίπτεται.